

**BROSZURA INFORMACYJNA DO ZEZNANIA PIT-38
O WYSOKOŚCI OSIĄGNIĘTEGO DOCHODU (PONIESIONEJ STRATY)
ZA ROK PODATKOWY 2025**

FORMULARZ PIT-38 JEST PRZEZNACZONY dla podatników, którzy w roku podatkowym:

- 1) uzyskali przychody z:
 - a) odpłatnego zbycia: papierów wartościowych, pożyczonych papierów wartościowych (sprzedaż krótka), pochodnych instrumentów finansowych, udziałów (akcji) w spółkach, w tym ogółu praw i obowiązków w spółce niemającej osobowości prawnej, będącej podatnikiem podatku dochodowego*, albo udziałów w spółdzielni,
 - b) tytułu objęcia udziałów (akcji) w spółkach albo wkładów w spółdzielniach w zamian za wkład niepieniężny,
 - c) realizacji praw wynikających z papierów wartościowych lub z pochodnych instrumentów finansowych,
 - d) umorzenia, odkupienia, wykupienia albo unicestwienia w inny sposób tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych,
- 2) uzyskali przychody lub ponieśli koszty uzyskania przychodów z odpłatnego zbycia walut wirtualnych.

Kwoty wyrażone w walutach obcych, tj.: przychody, koszty, kwoty uprawniające do odliczenia od dochodu, podstawy obliczenia podatku lub obniżenia podatku, wydatki oraz podatek, stosownie do art. 11a ustawy, przelicza się na złote według kursu średniego walut obcych ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień uzyskania przychodu, poniesienia kosztu, wydatku lub zapłaty podatku.

Jeżeli pozycja przeznaczona do wpisywania kwoty nie będzie wypełniona – urząd skarbowy¹⁾ przyjmie, że podatnik wpisał „0”.

Uwaga! Niektóre pozycje muszą być bezwzględnie wypełnione. Dotyczy to w szczególności danych identyfikacyjnych, w tym identyfikatora podatkowego (NIP albo numer PESEL).

Składając zeznanie podatkowe należy pamiętać o prawidłowym wskazaniu identyfikatora podatkowego (poz. 1), tj. NIP albo numeru PESEL. Numer PESEL wpisują do zeznania osoby fizyczne, które w roku podatkowym:

- nie prowadziły działalności gospodarczej,
- nie były zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług,
- nie były płatnikami (zarówno składek na ubezpieczenia społeczne/ubezpieczenie zdrowotne, jak i podatku, np. z tytułu zatrudnienia pracownika),
- prowadziły działalność nierejestrową²⁾ i nie były zarejestrowanymi podatnikami podatku od towarów i usług lub nie prowadziły ewidencji sprzedaży przy zastosowaniu kas rejestrujących.

Osoby, które nie spełniają chociaż jednego z powyższych warunków, wpisują NIP.

Załącznikiem do zeznania jest PIT/ZG (opis w części L niniejszej broszury).

PODSTAWA PRAWNA

Obowiązek złożenia zeznania wynika z art. 45 ust. 1a pkt 1 ustawy.

TERMIN SKŁADANIA

Zeznanie za 2025 r. należy złożyć w terminie **od 15 lutego 2026 r. do 30 kwietnia 2026 r.**

*Zgodnie z art. 5a pkt 29 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych, zwanej dalej „ustawą”, ilekroć w ustawie jest mowa o udziale (akcji) oznacza to również ogół praw i obowiązków wspólnika w spółce, o której mowa w art. 5a pkt 28 lit. c-e ustawy.

Uwaga! Zeznania złożone przed początkiem terminu uznaje się za złożone w dniu 15 lutego 2026 r.

Podatnicy, którzy nie mają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej miejsca zamieszkania (podlegający ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu), jeżeli osiągnęli w roku podatkowym dochody ze źródeł przychodów położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i zamierzają opuścić terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przed 30 kwietnia 2026 r., są obowiązani złożyć zeznanie za rok podatkowy przed opuszczeniem terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zeznanie można złożyć w postaci:

- 1) papierowej - na formularzu papierowym (zeznanie papierowe), albo
- 2) elektronicznej - w usłudze Twój e-PIT lub innej, umożliwiającej złożenie zeznania drogą elektroniczną (zeznanie elektroniczne).

Zeznanie papierowe można złożyć bezpośrednio w urzędzie skarbowym lub za pośrednictwem centrum obsługi, o którym mowa w art. 29 ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej³⁾ albo nadać/złożyć w sposób przewidziany w art. 12 § 6 pkt 2-5 Ordynacji podatkowej⁴⁾. Za datę złożenia zeznania nadanego w polskiej placówce pocztowej Poczty Polskiej S.A. uważa się datę stempla pocztowego, z zastrzeżeniem przypadku gdy zeznanie zostało wysłane przed 15 lutego 2026 r.

Podatnicy mogą skorzystać również z formularza elektronicznego, składanego za pośrednictwem systemu e-Deklaracje (www.podatki.gov.pl) lub usługi e-Urząd Skarbowy (zakładka „Deklaracje”). W obu przypadkach formularz elektroniczny PIT-38 wspomaga proces rozliczenia zeznania tj. po uzupełnieniu odpowiednich pozycji dotyczących uzyskanych przychodów, poniesionych kosztów, strat z lat ubiegłych oraz podatku zapłaconego za granicą - automatycznie obliczy należny podatek oraz podatek do zapłaty.

Zeznanie elektroniczne można wypełnić i złożyć również w usłudze **Twój e-PIT**. Na koncie w e-Urzędzie Skarbowym w zakładce „Twój e-PIT” <https://www.podatki.gov.pl/e-urzed-skarbowy/> administracja skarbową udostępnia zeznanie podatkowe przygotowane w oparciu o posiadane informacje. Zeznania za 2025 r. będą udostępnione w usłudze Twój e-PIT od 15 lutego 2026 r.

W zeznaniu przygotowanym przez organ podatkowy są uwzględnione dane o przychodach i kosztach uzyskania przychodów zawarte w informacjach PIT-8C, przesłanych do organu podatkowego.

Przygotowane przez organ podatkowy zeznanie elektroniczne podatnik może:

- pozostawić bez zmian do automatycznej akceptacji,
- zaakceptować i wysłać bez wprowadzenia w nim zmian,
- zaakceptować i wysłać po wprowadzeniu w nim zmian, lub
- odrzucić i złożyć samodzielnie zeznanie poza usługą Twój e-PIT.

Udostępnione zeznanie jest edytowalne. Można w nim dokonać np. zmiany danych mających wpływ na wysokość podatku lub dodać albo zmienić numer wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego organizacji pożytku publicznego, której podatnik chce przekazać 1,5% podatku należnego.

Wprowadzone zmiany wymagają zaakceptowania.

Akceptacja zeznania w ramach usługi Twój e-PIT oraz jego wysłanie do 30 kwietnia 2026 r. oznacza złożenie zeznania w dniu dokonania tych czynności. Jeśli do 30 kwietnia 2026 r. podatnik nie zaakceptuje i nie wyśle zeznania PIT-38, które udostępnił organ podatkowy, albo go nie odrzuci, albo nie złoży zeznania PIT-38 za 2025 r. w inny sposób, **w dniu 30 kwietnia 2026 r.** nastąpi automatyczna akceptacja udostępnionego zeznania równoznaczna z jego złożeniem w tym dniu. Zeznanie automatycznie zaakceptowane zostanie złożone w wersji przygotowanej przez administrację skarbową. Jeżeli w automatycznie zaakceptowanym zeznaniu wykazany zostanie „Podatek do zapłaty”, to na podatniku ciąży obowiązek zapłaty tego podatku.

Uwaga! Automatyczna akceptacja zeznania ma zastosowanie w przypadku, gdy podatnik uzyskał wyłącznie przychody i koszty uzyskania przychodów wykazane w przysłanych do organu podatkowego informacjach PIT-8C. Jeżeli podatnik uzyskał inne przychody lub poniósł inne koszty uzyskania przychodów niż wykazane w udostępnionym zeznaniu, ma obowiązek samodzielnie złożyć zeznanie PIT-38.

Jeżeli podatnik pomimo obowiązku złożenia zeznania odrzuci propozycję przygotowaną przez administrację skarbową w usłudze Twój e-PIT oraz nie złoży zeznania w ustawowym terminie w usłudze Twój e-PIT lub w inny sposób, naraża się na odpowiedzialność karną skarbową.

Jeśli podatnik chce wprowadzić zmiany do uprzednio złożonego zeznania, może to zrobić składając jego korektę. Korektę zeznania, podobnie jak zeznanie, można złożyć również w usłudze Twój e-PIT (więcej o korekcie w części A).

Dowodem potwierdzającym złożenie elektronicznego zeznania lub elektronicznej korekty zeznania jest otrzymanie urzędowego poświadczenia odbioru (UPO).

Zeznanie oraz korekta zeznania złożone w usłudze Twój e-PIT, a także UPO są dostępne w zakładce „Złożone dokumenty”.

Część A

MIEJSCE I CEL SKŁADANIA ZEZNANIA

W **poz. 5** należy podać nazwę właściwego dla podatnika urzędu skarbowego, o którym mowa w przepisach ustawy.

Podatnicy, którzy:

- 1) mają miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (podlegają nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu)** – składają zeznanie do urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według miejsca zamieszkania podatnika **w dniu składania zeznania** wykonuje swoje zadania, a gdy zamieszkanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ustało przed złożeniem zeznania – do urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy według ostatniego miejsca zamieszkania na jej terytorium wykonuje swoje zadania,
- 2) nie mają miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (podlegają ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu)** – składają zeznanie do urzędu skarbowego, przy pomocy którego naczelnik urzędu skarbowego właściwy w sprawach opodatkowania osób zagranicznych wykonuje swoje zadania.

W tej części (**poz. 6**) należy również podać (zaznaczając właściwy kwadrat) cel złożenia formularza, tj.: złożenie zeznania albo korektę zeznania. Należy pamiętać, że na podstawie art. 81 § 1 Ordynacji podatkowej, podatnik ma prawo do skorygowania danych zawartych w złożonym zeznaniu. **Zgodnie z art. 81 § 2 Ordynacji podatkowej, skorygowanie deklaracji następuje przez złożenie korygującej deklaracji** (stosownie do postanowień art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej przez deklarację rozumie się również zeznanie).

Przypadki zawieszenia uprawnienia do złożenia korekty regulują przepisy Ordynacji podatkowej oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej.

W przypadku zaznaczenia kwadratu nr 2 w poz. 6 dotyczącego korekty zeznania, dodatkowo należy wskazać rodzaj korekty (zaznaczając właściwy kwadrat w **poz. 7**), tj.: korektę zeznania, o której mowa w art. 81 Ordynacji podatkowej (kwadrat nr 1) albo korektę zeznania składaną w toku postępowania podatkowego w sprawie unikania opodatkowania, o której mowa w art. 81b § 1a Ordynacji podatkowej (kwadrat nr 2). Przy czym kwadrat nr 2 w poz. 7 zaznacza się jedynie gdy podatnik jest stroną postępowania podatkowego dotyczącego unikania opodatkowania i otrzymał zawiadomienie, o którym mowa w art. 200 § 3 Ordynacji podatkowej. W przypadku zaznaczenia tego kwadratu, korektę należy złożyć wraz z uzasadnieniem przyczyn korekty (art. 81b § 1f Ordynacji podatkowej).

Część B

DANE IDENTYFIKACYJNE I AKTUALNY ADRES ZAMIESZKANIA

W tej części należy podać dane identyfikacyjne podatnika składającego zeznanie, tj.: nazwisko, pierwsze imię, datę urodzenia oraz aktualny adres zamieszkania.

DOCHODY/STRATY – ART. 30B UST. 1 USTAWY

W części C należy wykazać przychody, koszty uzyskania przychodów, dochody lub straty na podstawie informacji PIT-8C i innych posiadanych dokumentów dotyczących uzyskanych przychodów i poniesionych kosztów.

Uwaga! Przychód z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, udziałów (akcji), w tym ogółu praw i obowiązków w spółkach będących podatnikiem podatku dochodowego lub udziałów w spółdzielni, powstaje w momencie przeniesienia na nabywcę własności papierów wartościowych, udziałów (akcji), lub udziałów w spółdzielni (przychodem są kwoty należne choćby nie zostały faktycznie otrzymane). Przychód należny z realizacji praw wynikających z papierów wartościowych, o którym mowa w art. 17 ust. 1 pkt 6 lit. b ustawy oraz przychód z realizacji praw wynikających z pochodnych instrumentów finansowych powstaje w momencie realizacji tych praw. Przychód z umorzenia, odkupienia, wykupienia albo unicestwienia w inny sposób tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych powstaje w momencie otrzymania lub postawienia podatnikowi do dyspozycji pieniędzy lub wartości pieniężnych z tego tytułu.

Wiersz 1 – wypełniają podatnicy na podstawie informacji PIT-8C

- **w poz. 20** należy wykazać kwotę z poz. 35 informacji PIT-8C.
- **w poz. 21** należy wykazać sumę kwot z poz. 36 informacji PIT-8C oraz innych kosztów związanych z przychodami wymienionymi w poz. 35 tej informacji, niewykazanych przez podmiot ją sporządzający. Koszty te ustala się na podstawie posiadanych przez podatnika dokumentów.

Uwaga! W kwotach wykazanych w poz. 35 i 36 informacji PIT-8C mogą zawierać się również dochody (przychody i koszty uzyskania przychodów) zwolnione na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 105a ustawy – **pomniejszenie tych kwot nastąpi poprzez ich wykazanie przez podatnika w wierszu 3.**

Wiersz 2

- **w poz. 22** należy wykazać przychody:
 - z części E informacji PIT-8C, do których nie ma zastosowania art. 19 ustawy z dnia 12 listopada 2003 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw⁵⁾,
 - uzyskane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, w przypadku gdy podmiot niebędący płatnikiem podatku nie był zobowiązany do sporządzenia informacji PIT-8C,
 - uzyskane za granicą (np. z odpłatnego zbycia udziałów (akcji) lub z objęcia udziałów (akcji) w zamian za wkład niepieniężny).
- **w poz. 23** należy wykazać, na podstawie posiadanych przez podatnika dokumentów, koszty uzyskania przychodów ujętych w poz. 22.

Np. w przypadku odpłatnego zbycia papierów wartościowych koszty uzyskania przychodów stanowią wydatki na nabycie odpłatnie zbywanych papierów wartościowych (cena jednostkowa x ilość papierów wartościowych) oraz inne wydatki poniesione przez podatnika, które są związane ze zbywanymi papierami wartościowymi np. z obsługą rachunku przez biuro maklerskie (provizje zapłacone przy kupnie i sprzedaży papierów wartościowych, opłaty związane z prowadzeniem lub założeniem rachunku, transferu, zdeponowania papierów, itp.), a także zapłacone odsetki i prowizje od kredytu na zakup papierów wartościowych, przypadające proporcjonalnie na tę część kredytu, która została wydatkowana na ich nabycie.

W przypadku odpłatnego zbycia udziałów w spółce kapitałowej, udziałów w spółdzielni, papierów wartościowych, lub umorzenia, odkupienia, wykupienia albo unicestwienia w inny sposób tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, nabytych przez podatnika w drodze spadku, kosztami uzyskania przychodu są wydatki poniesione przez spadkodawcę w celu objęcia lub nabycia tych udziałów, papierów wartościowych lub tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych.

W przypadku nabycia przez podatnika udziałów w spółce, udziałów w spółdzielni, papierów wartościowych, lub tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, w drodze darowizny, cena nabycia wynosi 0 zł, natomiast wolny

od podatku jest dochód uzyskany ze zbycia udziałów w spółce kapitałowej, udziałów w spółdzielni, papierów wartościowych lub umorzenia, odkupienia, wykupienia albo unicestwienia w inny sposób tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych, otrzymanych w drodze darowizny – w części odpowiadającej kwocie zapłaconego podatku od spadków i darowizn.

Uwaga! W kwotach wykazanych w poz. 22 i 23 należy wykazać również dochody (przychody i koszty uzyskania przychodów) zwolnione na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 105a ustawy – **pomniejszenie tych kwot nastąpi poprzez ich wykazanie w wierszu 3.**

Wiersz 3 – służy do wykazywania dochodu zwolnionego na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 105a ustawy (ulga związana z nabyciem akcji w ramach pierwszej oferty publicznej).

- **w poz. 24** należy wykazać, na podstawie posiadanych przez podatnika dokumentów, przychody uzyskane z odpłatnego zbycia akcji objętych lub nabytych po dniu 31 grudnia 2021 r. przez podatnika lub spadkodawcę podatnika w wyniku pierwszej oferty publicznej w rozumieniu art. 4 pkt 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych, jeżeli:
 - a) odpłatne zbycie tych akcji nastąpiło po upływie trzech lat od dnia, w którym akcje te zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym albo wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi, oraz
 - b) podatnik albo spadkodawca podatnika, którzy objęli lub nabyli te akcje, nie byli ze spółką podmiotami powiązanymi w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 ustawy w okresie dwóch lat poprzedzających dzień objęcia lub nabycia tych akcji odpowiednio przez podatnika albo spadkodawcę podatnika;
- **w poz. 25** należy wykazać, na podstawie posiadanych przez podatnika dokumentów, koszty uzyskania przychodów ujętych w poz. 24.

Przykład:

- Podatnik objął 1000 akcji spółki ALFA w pierwszej ofercie publicznej w 2022 r. po cenie 10 zł za akcję.
- Prowizja przy objęciu akcji wyniosła 33 zł.
- Akcje zostały wprowadzone na giełdę w czerwcu 2022 r.
- Podatnik sprzedał wszystkie objęte akcje spółki ALFA w lipcu 2025 r. po cenie 20 zł za akcję.
- Prowizja maklerska przy sprzedaży akcji wyniosła 67 zł.
- Podatnik nie uzyskał w 2025 r. innych przychodów opodatkowanych na podstawie art. 30b ust. 1 ustawy.
- Podatnik nie był ze spółką podmiotem powiązanym w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 ustawy.
- Przychód ze sprzedaży: $1000 \times 20 \text{ zł} = 20\,000 \text{ zł}$.
- Koszty uzyskania: $1000 \times 10 \text{ zł} + 100 \text{ zł}$ (prowizje przy objęciu i przy sprzedaży akcji) = 10 100 zł.
- Podatnik otrzymał informację PIT-8C za 2025 r., w której w poz. 35 zostały wykazane przychody w wysokości 20 000 zł i w poz. 36 zostały wykazane koszty uzyskania przychodów w wysokości 10 100 zł.
- Przychody i koszty wykazane w PIT-8C podatnik wykazuje w wierszu 1, części C zeznania PIT-38 – 20 000 zł w poz. 20 i 10 100 zł w poz. 21.

Zostały spełnione warunki do zwolnienia takich dochodów z opodatkowania na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 105a ustawy, a zatem uzyskany dochód 9 900 zł, będzie korzystał ze zwolnienia określonego w tym przepisie.

Przychód w wysokości 20 000 zł podatnik wykazuje w wierszu 3, części C zeznania PIT-38 w poz. 24, a koszty w wysokości 10 100 – w poz. 25.

Tak więc podatnik w poz. 26, poz. 27 i poz. 28 wykazuje 0 zł.

Wiersz 4 – służy do ustalenia dochodu – **poz. 28**, albo straty – **poz. 29**.

- **w poz. 26** należy wykazać kwotę wynikającą z sumy kwot z poz. 20 i 22 pomniejszonej o kwotę z poz. 24
- **w poz. 27** należy wykazać kwotę wynikającą z sumy kwot z poz. 21 i 23 pomniejszonej o kwotę z poz. 25

OBLICZENIE ZOBOWIĄZANIA PODATKOWEGO – ART. 30B UST. 1 USTAWY

Poz. 30 wypełniają podatnicy, którzy w latach 2020–2024 wykazali straty i w 2025 r. mają prawo do odliczenia straty z lat ubiegłych. Odliczenie dotyczy wyłącznie strat poniesionych w latach 2020–2024 z tytułu:

- odpłatnego zbycia papierów wartościowych oraz realizacji praw z nich wynikających,
- odpłatnego zbycia pożyczonych papierów wartościowych (sprzedaż krótka),
- odpłatnego zbycia pochodnych instrumentów finansowych oraz z realizacji praw z nich wynikających,
- odpłatnego zbycia udziałów (akcji), w tym ogółu praw i obowiązków w spółkach, lub udziałów w spółdzielni,
- objęcia udziałów (akcji) albo wkładów w spółdzielniach w zamian za wkład niepieniężny.

Odliczenie dotyczy również strat poniesionych w 2024 r. z tytułu umorzenia, odkupienia, wykupienia albo unicestwienia w inny sposób tytułów uczestnictwa w funduszach kapitałowych.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy, o wysokość straty ze źródła przychodów, poniesionej w roku podatkowym, podatnik może:

- 1) obniżyć dochód uzyskany z tego źródła w najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu latach podatkowych, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty, albo
- 2) obniżyć jednorazowo dochód uzyskany z tego źródła w jednym z najbliższych kolejno po sobie następujących pięciu lat podatkowych o kwotę nieprzekraczającą 5 000 000 zł; nieodliczona kwota podlega rozliczeniu w pozostałych latach tego pięcioletniego okresu, z tym że kwota obniżenia w którymkolwiek z tych lat nie może przekroczyć 50% wysokości tej straty.

Kwota z poz. 30 nie może przekroczyć kwoty z poz. 28.

Podstawa obliczenia podatku (poz. 31)

Podstawą obliczenia podatku jest kwota z poz. 28 pomniejszona o straty wykazane w poz. 30 (po zaokrągleniu do pełnych złotych).

Podstawę obliczenia podatku zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Stawka podatku (poz. 32) wynosi – 19%

Zastosowanie stawki podatku, dla osób podlegających ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, jest możliwe pod warunkiem udokumentowania dla celów podatkowych miejsca zamieszkania podatnika uzyskanym od niego certyfikatem rezydencji.

Podatek od dochodów, o których mowa w art. 30b ust. 1 ustawy (poz. 33)

Podatnicy dokonują obliczenia zobowiązania podatkowego – kwotę z poz. 31 należy pomnożyć przez stawkę podatku wykazaną w poz. 32.

Podatek zapłacony za granicą, o którym mowa w art. 30b ust. 5a i 5b ustawy (przeliczony na złote) – poz. 34

Wiersz ten wypełniają podatnicy, którzy uzyskali dochody, o których mowa w art. 30b ust. 1 ustawy, za granicą albo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą. W poz. 34 należy wpisać wysokość podatku zapłaconego za granicą i podlegającego odliczeniu w zeznaniu PIT-38. Odliczenie podatku zapłaconego za granicą nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany za granicą.

W celu ustalenia limitu odliczenia, kwotę podatku obliczoną według stawki 19% od łącznego dochodu do opodatkowania uzyskanego w Polsce i za granicą, należy pomnożyć przez kwotę dochodu uzyskanego za granicą, a następnie podzielić przez kwotę łącznego dochodu uzyskanego za granicą i w Polsce.

Podatek należny – w poz. 35 podatnicy wykazują podatek należny, po zaokrągleniu do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Część E

DOCHÓD/KOSZTY – ART. 30B UST. 1A USTAWY

Część E wypełniają podatnicy, którzy:

- 1) w 2025 r. uzyskali przychód z odpłatnego zbycia walut wirtualnych, o których mowa w art. 2 ust. 2 pkt 26 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu,
- 2) w 2025 r. ponieśli koszty uzyskania przychodów z tytułu odpłatnego zbycia walut wirtualnych, nawet w przypadku gdy w tym roku podatkowym nie uzyskali przychodu ze zbycia walut wirtualnych,
- 3) w latach poprzednich ponieśli koszty uzyskania przychodów z tytułu odpłatnego zbycia walut wirtualnych, które nie zostały odliczone od przychodów przed dniem 1 stycznia 2025 r., nawet w przypadku gdy w 2025 r. nie uzyskali przychodu ze zbycia walut wirtualnych.

W **poz. 36** należy wykazać sumę przychodów z odpłatnego zbycia walut wirtualnych uzyskanych w 2025 r.

Uwaga! Zgodnie art. 17 ust. 1f ustawy przez odpłatne zbycie waluty wirtualnej rozumie się wymianę waluty wirtualnej na prawny środek płatniczy, towar, usługę lub **prawo majątkowe inne niż waluta wirtualna** lub regulowanie innych zobowiązań walutą wirtualną.

W **poz. 37** należy wykazać koszty uzyskania przychodów poniesione w 2025 r.

Uwaga! Zgodnie art. 22 ust. 14 ustawy koszty uzyskania przychodów z tytułu odpłatnego zbycia waluty wirtualnej stanowią udokumentowane wydatki bezpośrednio poniesione na nabycie waluty wirtualnej oraz koszty związane ze zbyciem waluty wirtualnej, w tym udokumentowane wydatki poniesione na rzecz podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu⁶⁾.

W **poz. 38** należy wykazać kwotę z poz. 38 zeznania PIT-38 złożonego za 2024 r. – koszty uzyskania przychodów, o których mowa w art. 22 ust. 14 ustawy, poniesione w latach ubiegłych i nieodliczone od przychodów uzyskanych przed dniem 1 stycznia 2025 r.

W **poz. 39** należy ustalić dochód stanowiący różnicę między kwotą z poz. 36, a sumą kwot z poz. 37 i 38, w przypadku gdy wystąpi nadwyżka przychodu uzyskanego w roku podatkowym nad kosztami uzyskania przychodów poniesionych w roku podatkowym oraz poniesionych w latach ubiegłych, które nie zostały odliczone przed 1 stycznia 2025 r.

W **poz. 40** należy ustalić kwotę kosztów uzyskania przychodów, stanowiących różnicę między sumą kwot z poz. 37 i 38, a kwotą z poz. 36, które nie zostały potrącone od przychodów uzyskanych w 2025 r. **Kwota ta będzie wpisywana w zeznaniu PIT-38 składanym za następny rok podatkowy.**

Część F

OBLICZENIE ZOBOWIĄZANIA PODATKOWEGO – ART. 30B UST. 1A USTAWY

Podstawa obliczenia podatku (poz. 41)

Podstawą obliczenia podatku jest kwota z poz. 39 (po zaokrągleniu do pełnych złotych).

Podstawę obliczenia podatku zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Stawka podatku (poz. 42) wynosi 19%

Zastosowanie stawki podatku, dla osób podlegających ograniczonemu obowiązkowi podatkowemu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wynikającej z umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania, jest możliwe pod warunkiem udokumentowania dla celów podatkowych miejsca zamieszkania podatnika uzyskanym od niego certyfikatem rezydencji.

Podatek od dochodów, o których mowa w art. 30b ust. 1a ustawy (poz. 43)

Podatnicy dokonują obliczenia zobowiązania podatkowego – kwotę z poz. 41 należy pomnożyć przez stawkę podatku wykazaną w poz. 42.

Podatek zapłacony za granicą, o którym mowa w art. 30b ust. 5e i 5f ustawy (przeliczony na złote) – poz. 44

Wiersz ten wypełniają podatnicy, którzy uzyskali dochody, o których mowa w art. 30b ust. 1a ustawy, za granicą albo na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i za granicą. W poz. 44 należy wpisać kwotę podatku zapłaconego za granicą i podlegającego odliczeniu w zeznaniu PIT-38. Odliczenie podatku zapłaconego za granicą nie może jednak przekroczyć tej części podatku obliczonego przed dokonaniem odliczenia, która proporcjonalnie przypada na dochód uzyskany za granicą.

W tym przypadku kwotę podatku obliczoną według stawki 19% od łącznych dochodów uzyskanych w Polsce i za granicą należy pomnożyć przez kwotę dochodu uzyskanego za granicą, a następnie podzielić przez kwotę łącznego dochodu uzyskanego za granicą i w Polsce.

Podatek należny – w poz. 45 podatnicy wykazują podatek należny, po zaokrągleniu do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Część G

PODATEK DO ZAPŁATY/NADPŁATA

W tej części podatnicy dokonują obliczenia podatku do zapłaty albo nadpłaty.

W **poz. 46** należy wykazać zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 29, art. 30 i art. 30a ustawy, jeżeli podatek ten nie został pobrany przez płatnika, z wyjątkiem podatku:

- 1) wykazanego w **poz. 47**, tj. obliczonego od przychodów (dochodów), o których mowa w art. 30a ust. 1 pkt 1-5 ustawy, uzyskanych za granicą:
 - z odsetek od pożyczek, z wyjątkiem gdy udzielanie pożyczek jest przedmiotem działalności gospodarczej,
 - z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych oraz z wykupu przez emitenta obligacji, od których są należne świadczenia okresowe,
 - z odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunku podatnika lub w innych formach oszczędzania, przechowywania lub inwestowania, prowadzonych przez podmiot uprawniony na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem środków pieniężnych związanych z wykonywaną działalnością gospodarczą,
 - z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych,
 - ze świadczeń otrzymanych z dochodów funduszu kapitałowego, jeżeli statut przewiduje wypłaty z tych dochodów jego uczestnikom bez umarzania, odkupywania, wykupywania albo unicestwiania w inny sposób tytułów uczestnictwa w takim funduszu;

- 2) wykazanego w poz. 48 oraz w części H.

Wysokość zryczałtowanego podatku od przychodów (dochodów), od których płatnik nie pobrał zryczałtowanego podatku, oblicza się mnożąc wysokość przychodu (dochodu) przez odpowiednią dla uzyskanego przychodu (dochodu) stawkę zryczałtowanego podatku, określoną w ustawie lub umowie o unikaniu podwójnego opodatkowania. Przykładowo: przychód uzyskany z tytułu otrzymanych odsetek od pożyczki udzielonej osobie fizycznej niebędącej przedsiębiorcą (płatnikiem) należy pomnożyć przez stawkę podatku.

W części tej podatnik wykazuje również wysokość podatku zapłaconego za granicą, o których mowa w art. 30a ust. 9 ustawy (**poz. 48**) oraz różnicę pomiędzy zryczałtowanym podatkiem a podatkiem zapłaconym za granicą (**poz. 49**). Kwoty w poz. 46 i 49 podaje się po zaokrągleniu do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych.

Wyjątek: zgodnie z art. 63 § 1a Ordynacji podatkowej, w przypadku zryczałtowanego podatku dochodowego, o którym mowa w art. 30a ust. 1 pkt 1–3 ustawy, kwotę należy zaokrąglić do pełnych groszy w górę.

W **poz. 50** należy wykazać sumę zaliczek faktycznie przekazanych za rok podatkowy płatnikom będącym spółką nieruchomościową, w rozumieniu art. 5a pkt 49 ustawy, które wspólnik spółki nieruchomościowej jest obowiązany przekazywać na podstawie art. 41 ust. 4i ustawy (po zaokrągleniu do pełnych złotych), od dochodów, które są rozliczane w zeznaniu podatkowym PIT-38.

W pozycji tej podatnik wykazuje przekazane spółce nieruchomościowej zaliczki w związku z uzyskanym dochodem ze zbycia w 2025 r. praw do spółki nieruchomościowej – np. udziałów (akcji) – nawet jeżeli środki te zostały przekazane już w 2026 r., lecz w terminie określonym w art. 41 ust. 4i ustawy. Osiągnięte przychody i poniesione koszty uzyskania przychodów w 2025 r. ze zbycia praw do spółki nieruchomościowej, podatnik wykazuje w części C zeznania, w wierszu 1, jeżeli w związku ze zbyciem tych praw otrzymał PIT-8C albo w wierszu 2, w pozostałych przypadkach.

Uwaga! Spółka nieruchomościowa nie stanowi odrębnej formy prawnej podmiotu prowadzącego działalność, dla celów podatkowych. Zbycie praw do tej spółki, dla celów ustalenia dochodu do opodatkowania, jest traktowane tak jak innych podmiotów prowadzących działalność w takiej formie. Jeżeli spółka akcyjna, spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, fundusz kapitałowy (mający tytuły uczestnictwa w postaci papierów wartościowych) lub spółka osobowa będąca podatnikiem podatku dochodowego spełnia definicję określoną w art. 5a pkt 49 ustawy, to przychody i koszty uzyskania przychodów z odpłatnego zbycia praw do spółki nieruchomościowej łączy się z innymi, określonymi w art. 30b ust. 1 ustawy, przychodami i kosztami uzyskania przychodów, które podatnik odpowiednio uzyskał lub poniósł w danym roku podatkowym.

Kwotę z poz. 51 należy wpłacić przed upływem terminu określonego na złożenie zeznania za rok podatkowy.

W **poz. 52** podatnik wykazuje nadpłatę, którą stanowi różnica pomiędzy przekazanymi przez podatnika zaliczkami do spółki nieruchomościowej, a sumą podatków należnych i podatków zryczałtowanych, niepobranych przez płatników, które podatnik wykazał w tym zeznaniu.

Część H

ZRYCZAŁTOWANY PODATEK DOCHODOWY, O KTÓRYM MOWA W ART. 44 UST. 1B USTAWY

W części H podatnicy wykazują zryczałtowany podatek dochodowy, o którym mowa w art. 44 ust. 1b ustawy. Jest to podatek, jaki osoby fizyczne niemające miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, uzyskujące przychody na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, o których mowa w art. 29 ustawy, bez pośrednictwa płatnika, są obowiązane (bez wezwania) wpłacać na rachunek urzędu skarbowego w terminie do dnia 20 następnego miesiąca za miesiąc poprzedni. Podatek za grudzień jest płatny przed upływem terminu określonego na złożenie zeznania.

Część I

DOCHODY (PRZYCHODY) WYKAZYWANE NA PODSTAWIE ART. 45 UST. 3C USTAWY

Poz. 65 wypełniają podatnicy podlegający nieograniczonemu obowiązkowi podatkowemu, o których mowa w art. 3 ust. 1 ustawy, którzy uzyskali dochody (przychody) z odsetek i dyskonta od papierów wartościowych, z wykupu przez emitenta obligacji, od których są należne świadczenia okresowe, z dywidend i innych przychodów z tytułu udziału w zyskach osób prawnych lub ze świadczeń otrzymanych z dochodów funduszu kapitałowego, jeżeli statut przewiduje wypłaty z tych dochodów jego uczestnikom bez umarzania, odkupywania, wykupywania albo unicestwiania w inny sposób tytułów uczestnictwa w takim funduszu, od których podatek został pobrany przez płatnika zgodnie z art. 30a ust. 2a ustawy.

Część J

WNIOSEK O PRZEKAZANIE 1,5% PODATKU NALEŻNEGO NA RZECZ ORGANIZACJI POŻYTKU PUBLICZNEGO (OPP)

Stosownie do postanowień art. 45c ustawy, naczelnik urzędu skarbowego – na wniosek podatnika – przekazuje na rzecz OPP kwotę w wysokości nieprzekraczającej 1,5% podatku należnego wynikającego:

- 1) z zeznania podatkowego złożonego przed upływem terminu określonego na jego złożenie, albo
- 2) z korekty zeznania, o którym mowa w pkt 1, jeżeli została dokonana w ciągu miesiąca od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego

– po jej zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.

Warunkiem przekazania 1,5% jest zapłata w pełnej wysokości podatku należnego stanowiącego podstawę obliczenia kwoty, która ma być przekazana na rzecz OPP, nie później niż w terminie dwóch miesięcy od upływu terminu dla złożenia zeznania podatkowego (za zapłacony podatek uważa się również zaległość podatkową, której wysokość nie przekracza trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez Poczta Polska S.A., za traktowanie przesyłki listowej jako przesyłki poleconej).

Za wniosek uważa się podanie przez podatnika w zeznaniu podatkowym albo w korekcie zeznania numeru wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego wybranej OPP (**w poz. 66**) oraz kwoty do przekazania na jej rzecz (**w poz. 67**).

Wnioskowana kwota wykazywana w poz. 67 nie może przekroczyć 1,5% sumy kwot z poz. 35 i 45 po zaokrągleniu do pełnych dziesiątek groszy w dół.

Należy pamiętać, że można wskazać tylko jedną OPP, która jest uprawniona do otrzymania 1,5% podatku należnego, wynikającego z zeznania składanego za 2025 r. Wykaz OPP dostępny jest na stronie Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego: <https://niw.gov.pl/opp/wykaz-opp/>.

W **poz. 68** podatnicy mogą wskazać **cel szczegółowy przeznaczenia kwoty 1,5% należnego podatku**, przekazywanej na rzecz OPP za pośrednictwem naczelnika urzędu skarbowego.

Zaznaczenie kwadratu w **poz. 69** jest **wyrażeniem zgody na przekazanie OPP przez naczelnika urzędu skarbowego danych identyfikujących podatnika**, tj.: imienia, nazwiska i adresu, oraz informacji o wysokości kwoty przekazanej na rzecz tej OPP. Zaznaczenie kwadratu w poz. 69 jest nieobowiązkowe i nie ma wpływu na realizację wniosku o przekazanie 1,5 % należnego podatku.

Część K

DANE KONTAKTOWE

W **poz. 70** podatnicy mogą podać swój numer telefonu, a w **poz. 71** adres e-mail (podanie tych informacji nie jest obowiązkowe).

Część L

INFORMACJE O ZAŁĄCZNIKACH

W tej części podatnik informuje urząd skarbowy, czy wraz z zeznaniem składa załączniki PIT/ZG i podaje liczbę takich załączników.

PIT/ZG – stanowi informację o wysokości dochodów/przychodów z zagranicy i zapłaconym podatku za rok podatkowy.

Załącznik ten składają osoby, które w roku podatkowym uzyskały dochody za granicą, o których mowa w art. 30b ust. 5a i 5b ustawy oraz art. 30b ust. 5e i 5f ustawy, podlegające opodatkowaniu w Polsce, do których ma zastosowanie metoda odliczenia podatku zapłaconego za granicą. W załączniku podatnik wykazuje dochody z zagranicy oraz podatek zapłacony za granicą, rozliczane w zeznaniu podatkowym PIT-38.

Załącznik PIT/ZG należy złożyć odrębnie dla każdego państwa, w którym uzyskano dochód.

Część M

RACHUNEK OSOBISTY WŁAŚCIWY DO ZWROTU NADPŁATY

Jeżeli w poz. 52 została wykazana nadpłata, można wskazać rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (SKOK) inny niż związany z działalnością gospodarczą, na który ma nastąpić jej zwrot.

Uwaga! W przypadku niewypełnienia części M zwrot nastąpi na wcześniej zgłoszony przez podatnika rachunek bankowy lub rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej (SKOK) lub jeżeli nie zgłoszono takiego rachunku – przekazem pocztowym.

Wskazany może być rachunek, którego posiadaczem (współposiadaczem) jest podatnik.

Poz. 73 wypełnia się wyłącznie w przypadku zgłoszenia rachunku zagranicznego poprzez wskazanie kraju siedziby banku (oddziału), w którym prowadzony jest rachunek. W **poz. 74** wpisuje się kod waluty, w której prowadzony jest rachunek. W **poz. 75** wpisuje się numer rachunku IBAN zaczynający się od dwuliterowego kodu kraju. Dla rachunków prowadzonych w Polsce kod IBAN składa się z oznaczenia PL i 26 cyfr. Kod SWIFT należy podać wyłącznie w przypadku rachunku zagranicznego. Rachunek wskazany w poz. 75 aktualizuje rachunek poprzednio zgłoszony, służący do zwrotu podatku lub nadpłaty.

Część N

KARTA DUŻEJ RODZINY (KDR)

W **poz. 76** podatnicy mogą wskazać, że są posiadaczami ważnej KDR.

Część O

PODPIS PODATNIKA/OSOBY REPREZENTUJĄCEJ PODATNIKA

Ta część przeznaczona jest do podpisania zeznania przez podatnika (**poz. 77**).

Zgodnie z art. 80a Ordynacji podatkowej, jeżeli odrębne ustawy nie stanowią inaczej, deklaracja, w tym deklaracja składana za pomocą środków komunikacji elektronicznej, może być podpisana także przez pełnomocnika podatnika (**poz. 78**). Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji oraz zawiadomienie o odwołaniu tego pełnomocnictwa należy złożyć organowi podatkowemu właściwemu w sprawach podatku, którego dana deklaracja dotyczy.

Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składanej za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz zawiadomienie o odwołaniu tego pełnomocnictwa podatnik składa naczelnikowi urzędu skarbowego właściwemu w sprawach ewidencji podatników i płatników, tj. określonego w art. 4 ustawy z dnia 13 października 1995 r. o zasadach ewidencji i identyfikacji podatników i płatników. Podpisanie deklaracji przez pełnomocnika zwalnia podatnika z obowiązku podpisania deklaracji.

Jeśli pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji oraz zawiadomienie o odwołaniu tego pełnomocnictwa jest na piśmie utrwalonym w postaci elektronicznej, podatnik składa je do Szefa Krajowej Administracji Skarbowej.

Broszura zawiera informacje podstawowe.

W celu uzyskania szerszych informacji można skontaktować się z infolinią dzwoniąc na numer 22 330 03 30 (z telefonu komórkowego), 801 055 055 (z telefonu stacjonarnego).

W przypadku wątpliwości dotyczących indywidualnego rozliczenia i wpłat podatnika, podatnik będzie potrzebował kodu telePIN. Kod telePIN to 6 cyfrowy kod, który służy do potwierdzenia tożsamości. Można go ustawić w kilku prostych krokach: zalogować się do e-Urzędu Skarbowego (<https://www.podatki.gov.pl/e-urzed-skarbowy/>), przejść do sekcji Ustawienia, wybrać Infolinię Krajowej Administracji Skarbowej i ustawić telePIN.

Natomiast w przypadku wątpliwości dotyczących indywidualnych sytuacji podatnika należy zwrócić się do właściwego urzędu skarbowego.

Zachęcamy do umówienia wizyty w urzędzie skarbowym za pośrednictwem strony

<https://www.podatki.gov.pl/e-wizyta-w-urzedzie-skarbowym>

- ¹⁾ Ilekróć jest mowa o „urzędzie skarbowym” – oznacza to urząd, o którym mowa w art. 45 ustawy.
- ²⁾ Ilekróć jest mowa o „działalności nierejestrowej” – oznacza to działalność, o której mowa w art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców.
- ³⁾ Ilekróć jest mowa o „ustawie o Krajowej Administracji Skarbowej” – oznacza to ustawę z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej.
- ⁴⁾ Ilekróć jest mowa o „Ordynacji podatkowej” – oznacza to ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.
- ⁵⁾ „Art. 19 ust. 1: Przepisów ustawy, o której mowa w art. 1, nie stosuje się do opodatkowania dochodów (poniesionych strat) uzyskanych po dniu 31 grudnia 2003 r.:
 - 1) z odpłatnego zbycia nabytych przed dniem 1 stycznia 2003 r. obligacji Skarbu Państwa wyemitowanych po dniu 1 stycznia 1989 r. oraz obligacji wyemitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego po dniu 1 stycznia 1997 r.;
 - 2) z odpłatnego zbycia papierów wartościowych, o których mowa w art. 52 pkt 1 lit. b ustawy wymienionej w art. 1, w brzmieniu obowiązującym przed dniem 1 stycznia 2004 r., pod warunkiem że papiery te zostały nabyte przed dniem 1 stycznia 2004 r.;
 - 3) z realizacji praw wynikających z papierów wartościowych, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. – Prawo o publicznym obrocie papierami wartościowymi (Dz. U. z 2002 r. Nr 49, poz. 447 i Nr 240, poz. 2055 oraz z 2003 r. Nr 50, poz. 424, Nr 84, poz. 774, Nr 124, poz. 1151 i Nr 170, poz. 1651), nabytych przed dniem 1 stycznia 2004 r.
- ⁶⁾ „Art. 2 ust. 1 pkt 12: podmioty prowadzące działalność gospodarczą polegającą na świadczeniu usług w zakresie:
 - a) wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi i środkami płatniczymi,
 - b) wymiany pomiędzy walutami wirtualnymi,
 - c) pośrednictwa w wymianie, o której mowa w lit. a lub b,
 - d) prowadzenia rachunków, o których mowa w ust. 2 pkt 17 lit. e”.